

Leto II.

Izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu. Letna naročnina 25 Din, za inozemstvo 40 Din.

# NA MEJAH

Štev. 8.

Ček. račun št. 12.886  
Telefon Jesenice 625  
Uprava in uredništvo:  
Jesenice, Krekov dom

## LIST ZA GOSPODARSTVO, PROSVETO IN KULTURO

Jesenice, 15. aprila 1937

### Prečistimo naše vrste

Že mnogokrat so bile te besede izgovorjene med nami, premnogokrat vržene med množico razkropljenih in slepo tavajočih individijev v upanju, da jih porazdelijo in povežejo v odgovarjajoče skupine, da zaustavijo njih brezplodno beganje, ki z vsakim dnem kaže vidnejše znake pripadajoče družbe, odkriva degenerirano medvrsto iste, ki grozi z usodno gesto zaustaviti kulturni dvig vsega naroda.

Kljub temu, da vsak dan znova sprejemamo take in tem slično prikrojene sunke k vzdramitvi od vseh strani, kljub temu, da posledice obče zaslepljenosti, ki nas drže v svojih krempljih, opazamo na sebi ob vsaki priliki v obliki zahrbtno puntarske sovražnosti in maščevalnosti, se ne gremo iz usodnega gnezda, v katerem hoče hudič zadušiti Resnico. Da je tako in nič drugače, nam jasno izpričujejo dnevi, katere brezmiselno preživljamo, in dogodki, ki so naša skupna lastnina in smo jih deležni vsi brez razlike z dobrim ali slabim odzivom, z lepo ali grdo mislijo. Pa vendar kljub temu, da se v slehernem izmed nas zbudi z dotikom zunanega življenja neko malo hotenje dobro sprejeti ali slabo zavreči, se koristnemu posvetiti ali škodljivo obsoditi, se trdovratno držimo svojega življenjskega prostorčka, ki ga v svoji odvisnosti od nizkih trenutnih užitkov nikakor nočemo opustiti, bodisi v sovraštvu do dela za skupni blagor ali v strahu pred duševno preusmeritvijo k idealom, ki zahtevajo brezpogojen odpad strasti in slabosti.

To je razgaljena resnica o našem družabnem jedru, ki ga skušamo z zunanje plati odeti v kričavo samozavest, ki preveč liči na skrpucalo, da bi mogla vzbujati videz zdravja in klenosti, pač pa nudi našim neprijateljem z rdečim znamenjem okinčano Ahilovo peto, katera more biti vsled naše zakrknjenosti slej ko prej smrtno zadeta. In nihče ne bo upravičen reči, da takega zločina nismo sami pripravljali. Če hočemo biti pravični, ne smemo pripisovati vso krivdo naše razklanosti samo dobri ali slabi volji, mrtvilu in zaslepljenosti naroda, pač pa v še večji meri individualnim činiteljem, ki so kakorkoli že usmerjali ali usmerjati poskušali njegovo pot in gradili njegovo kulturo. Niso grešili tako, da bi iz lastnih hotenj delali ali sejali slabo, pač pa zaradi svoje velike ljubezni do naroda, ki so njega dobrobiti posvečevali več truda in pozornosti kot pa gnojnemu izpuščaju na njegovem telesu, ki ga je vseskozi spremljal in razkrajal. Potem ni čuda, da se narod ni mogel povzpeti na tisto višino, ki mu po svoji sposobnosti in kulturni zrelosti pritiče, saj se je vseskozi moral boriti proti parazitom v svojih vrstah in moral se je ščititi proti strupom, ki so jih neutrudno in po načrtu izločevali v njegovo živo meso. Tako se je vlekla ta borba za dobro in zlo, za rast in propast z vedno večjo nujnostjo in zagrizenostjo. In vseskozi je raslo vprašanje — zakaj?

Odgovor je lahek, toda vtelesiti ga je težje. Kdo bi zlomil šop povezanih palic? Nihče! Kdo bi razkropil narod, ki je eno telo in ena duša? Nihče! To geslo gre upoštevati danes, ko smo v vsej jasnosti dognali, da je ves gnoj in ves parazitski zastrupljalni sistem za slovenski narod usoden. Tem tvorom v naših vrstah veljaj ves boj, veljaj nož na zlohotne korenine in treba je iztrebiti vse do zadnjega gnilega ivera. Kdor pa hoče ostati v naših vrstah, naj se očisti ter gre z nami v tesnem objemu novi bodočnosti naproti.

Na tem mestu smo že večkrat poudarili, kaj nam hasne učiti se od naših prednikov, da bi tako prekaljeni mogli čimbolj koristiti narodu kot posamezniki in državi kot jeklena celota. Vemo pa tudi, da je vsak individij proti svojemu narodu, kakor hitro se podvrže duhu tujega naroda, ki mu je idejno nasproten in s tem trenutkom že v breme naroda, katerega dolžnost je, da ga kot svojega otroka preusmeri in prerodi. Kadar pa so isti do dna prežeti s tujim strupom in neozdravljivo bolni, takrat ga velja brezpogojno odrezati od narodovega telesa.

Dobro vemo, od kod in zakaj prinaša tuje valovje našemu narodu toliko teh bremen, zakaj se na vseh mogočih mestih obešajo nanj ter ga skušajo potegniti s seboj v svetovno zmedo, v kateri naj bi se razbil in izginil. To je podlo delo tistih, ki so v svoji notranjosti tako gnili, da jih je strah zdrave skupnosti, ki jim grozi, da jih slej ko prej prisili k umiku na zapuščeni otok gobavcev.

Priznati moramo, da smo bili doslej preveč popustljivi proti plevelu v naših vrstah, ki se je ovijal naših teles in se skuša s poslednjimi močmi in pretkanostjo obdržati v bližini našega duhovnega ustvarjanja, da iz njega črpa silo za svojo neupravičeno rast. Doslej je ljubezen do bližnjega tako usmerjala naš katoliški pokret, da nismo pustili zaostati izgubljenecv in okužencev, ampak smo jim stregli in jih zdravili v svojih vrstah kljub temu, da so oni to usmiljenje zlorabljali, nas razkrajali ter sejali sovraštvo samo z enim ciljem svetovne revolucije.

Tega je sedaj dosti in tukaj je konec in začetek. Konec miniranja naših temeljev, konec trgovanja in razkosavanja naših vrst, ki so pripravljene dati za slovenski narod vse svoje sile in duhovno bogastvo. V naših vrstah morajo biti obrabi odkriti in kogar je sram in je šibak, naj se odstrani, ker mi bomo ruvali trnje in plevel brez usmiljenja, ker sedaj gre za narod, za slovenski rod in zemljo. Za ta mladi katoliški pokret potrebujemo prekopane in čiste zemlje za silno rast, ki hoče živeti iz naroda za narod in njegovo utemeljeno bodočnost. In kdor se bo dotaknil te mlade rasti, se bo dotaknil naroda, ki hoče in mora biti svoboden. Naj zaplapolajo prapori nove slovenske katoliške mladine.

### Z Jesenic

Neredno dostavljanje našega lista naročnikom. Kar neprestano se ponavljajo pritožbe naših naročnikov, da jim pošta lista ne dostavlja redno. Nekateri kar že po dve, tri številke zaporedoma niso prejeli, dasi so bile pravočasno in pravilno predane na tukajšnjem pošt. uradu. Uprava hoče zato tej nerednosti vsekakor narediti konec in prosimo vse one, ki lista niso ali ga ne prejemale redno, da nas takoj o tem obveste, da ukrenemo potrebno, da se to ne bo več dogajalo.

Med angelee se je preselil učenec II. razreda tukajšnje narodne šole Razinger Borut. Bil je miren in priden učenec. Zdaj pri Bogu prosi za svoje starše, za součence in za nas.

Šolska mladina naj bi posečala samo tiste kino predstave, ki so specialno njej namenjene. Kakor bo odrasli modro pazil na svoje govorjenje vpriču otrok in bo govoril v drugi besedni izbiri vpriču njih in v drugi vpriču samo odraslih. Tako je prav, da se tudi življenje na platinu ne kaže otrokom v istem stilu kakor odraslim. Pa se ta mladež, če le more, rine tudi tja, kjer ni mesta zanjo. Krekovo društvo je ne oziraje se na finančni efekt predstav v tem oziru prosilo merodajne faktorje, da se tu strogo izvaja potrebno nadzorstvo nad mladino. Tako sedaj tudi varstveni organi pazijo na to. Naša krajevna šolska vodstva in prosvetna oblast so izdale za šoloobvezno mladino v tem oziru določene, jasne in stroge odredbe, ker finančno vprašanje kino podjetij tu ne sme igrati nobene vloge, ko gre za zdravo rast naših otrok. Na to stališče in te odredbe opozarjamo starše, da se jih strogo držijo.

Drugi prosvetni večer pripravljajo naši stavbinci. Zadnje sredo v aprilu vprizore Finžgarjevo: »Nova zapoved«. Na sporedu bo tudi nekaj pesmi njihovega zbora in deklamacij ter večeru primerno skiop-

tično predavanje. Upamo, da bo udeležba na tem večeru bolj razveseljiva, kot je bila na prvem.

**Kino predstave** v Krekovem domu so postale po uspešnem prizadevanju društvenega kino-odseka neke vrste jeseniške atrakcije. Kino-odseku je treba priznati, da zna skrbeti za izbran spored, brezhubno predvajanje in ustvarjanje javnega mnenja v prid svojih predstav. Upamo, da bo v vsakem pogledu delovanje društvenega kina ostalo tudi v bodoče na enaki višini, ko lahko z mirno vestjo rečemo, da je dober.

**Okrožni svet** Triglavskega fantovskega okrožja se je vršil v nedeljo v Krekovem domu ob zares polni udeležbi. Kdor je videl te fante in njihove vesele obraze, je vedel, da nas ni treba biti strah pred bodočnostjo. Veselje in volja do strnjene dela bo zrušila barikade in zasede nasprotnikov.

**Tehnični tečaj** Triglavskega fantovskega okrožja bo v nedeljo 18. t. m. v Krekovem domu. Tečaj bo celodnevni in opozarjamo nanj fantovske odseke, da pošljejo nanj svoje vaditelje. Fantovski odseki, hitite s pripravami za letošnje tekme!

**Krekovo družino na Jesenicah** so nekateri zopet obudili, da bi v njej zbirali mladino za svoje razdiralne namene. Kar v Krekovem domu so se hoteli nastaniti. Tu pa so jim razločno in odločno rekli svoj: Ne! Mi imamo svojo mladinsko organizacijo, ki zares lepo dela in ne rabimo nobene, da bi njene vrste razbijala. Ti časi so minuli in gredo k svojemu koncu.

**Razveseljive posledice** v čuvanju javne morale je rodila ustanovitev jeseniškega policijskega komisariata. Precej jih je že, ki so šele zdaj zvedeli, da tudi državni zakoni čuvajo nad njo. Bilo je res že potrebno, da se v tem oziru napravi red. Bili smo tako daleč, da se ni nič čudnega zdelo, če sta se dva ločila, pa se zopet kje drugje vsak z drugo partijo združila. Družine so razpadale, moralna in materialna revščina pa je vidno naraščala. Sedaj so tudi za prijatelje takih gnilih razmer nastopili težji časi.

**V kavarni Novak** menda nič ne poznajo cerkvenega leta. Tako bi vsaj človek sklepal po življenju v njej. Nič ne vedo, da je pred veliko nočjo resen postni čas in da žali čut katoličanov, kdor v tega času prireja

## Da bo konec nejasnih dni...

Vsa prizadevanja, ves trud in vsa potrpežljivost, ki so jo skozi dolga leta izpričevali tisti naši krogi, ki so bili nasprotni marksistično navdahnjenim smernicam Jugoslovanske strokovne zveze, je bila brezuspešna. Ves njihov up, da bodo odločujoči gospodje okrog JSZ končno vendar spregledali in začeli hoditi konstruktivno pot, vredno katoliškega delavskega borca za pravičnejšo ureditev človeške družbe v skupnosti z občeslovenskim katoliškim pokretom, se je razblinil ob kričeih dejstvih rušenja tega skupnega pokreta. Tako pri nas, tako tudi drugod v naši ožji domovini.

Hodili so v premnogih slučajih roko v roki z nasprotniki, udrihali po lastnih vrstah, borili se za zmago nasprotnih z janičarsko udarnostjo, žalostni bili naših zmag, veseli naših porazov.

Hvalisajo ljudske fronte Francije, Španije. Za teror, ki ga te izvajajo po vzorcu Rusije in Mehike, ne najdejo obsodbe. Če čitate glasilo JSZ »Delavsko pravico«, najdete tam v drobnih vesteh potrjenje vseh naših trditvev.

Zato ni mogoče več tako naprej. Povedati moramo jasno, da je za zavednega katoličana, ki je kot delavec vraščen v našo slovensko ljudsko in narodno skupnost, nemogoče še nadaljnje sodelovanje z Jugoslovansko strokovno zvezo. Kdor hoče v tej skupnosti ostati, ne more biti obenem član organizacije, ki to skupnost ob vsaki priliki razbija. Nam je zelo žal, da je tako daleč prišlo in mi ne nosimo nobene krivde na tem. Toda nemogoče nam je mirno in prekrizanih rok gledati in pustiti, da bi šlo po tej poti naprej.

Mi hočemo, da se našega poštenega delavca na noben način ne zavaja na kriva pota, ki vodijo neposredno proč od zdravih temeljev skupnega življenja naroda, posredno pa tudi proč od resnične duhovne skupnosti s cerkvijo. Mi hočemo imeti organizacijo delavcev, ki naj bo po svojem delu in po svoji samostojni življenjski sili jedro in udarna četa vsega našega ljudskega gibanja. Mora biti vreclec življenja in šola za druge stanove narodove skupnosti. Mi smo siti večnega capljanja za marksistično ideologijo in neizprosni njeni nasprotniki, siti tudi takih voditeljev, ki so k Marksu v šolo hodili in ga nasilno s Kristusom ženili. — Mi verujemo v svojo lastno zmago in hočemo, da verje vanjo tudi naša delavska organizacija in njeni voditelji.

JSZ pa je pokazala, da te vere nima. Njeni voditelji vodijo taktiko ljudskih front in v praksi in teoriji le preradi igrajo vlogo manj nadarjenih učencev svojih sotovarišev iz socialističnih strokovnih organizacij.

## Kako mislijo naši mladi...

### Komunizem na Jesenicah

Težko je govoriti o obstoju in razvoju komunizma na Jesenicah, ker je obstoj te organizacije prepovedan ter je vsled tega morala postati tajna. Ravno radi tega pa ne moremo določno reči, da je tako ali tako močna in ti in ti so njeni člani.

Zato bom govoril samo o tem, kolikor mi je znanega in kolikor približno tudi že vsak Jeseničan ve.

Kaj so komunisti in kaj hočejo, to ni nobena tajna. Hočejo nov družabni red po Marxovih idejah. Evropske države po večini so se taki spremembi obstoječih državnih oblik in gospodarskega reda postavile odločno po robu. Vsled tega so prepovedale obstoj komunizma. Seveda

Naši delavci so morali na žalost sami doživeti, da je šlo vodstvo organizacije, ki so jo s svojim denarjem podpirali, preko in proti veliki večini svojega članstva in je svoje delovanje uravnalo mimo ali celo proti njegovemu hotenju zato, ker se je dvema, trem tako zahotelo in ker je mig od neke tako dan.

Ne moremo zato drugače, da po vseh žalostnih izkustvih pribijemo: Ni mogoče več katoliškemu delavcu podpirati takih smeri, take taktike in take organizacije. Prekreniti je treba popolnoma in v celoti in zadnji čas je za to.

Zato je »Strokovna organizacija delavcev« v Krekovem domu, kjer je bilo doslej včlanjeno skoro izključno stavbinsko delavstvo, katerega organiziranje je JSZ zanemarila, v poslednjih časih svoj delokrog razširila tudi na druge stroke delavstva. Doslej so ustanovljene v njenem okrilju tri skupine: skupina stavbincev in skupina kovinarjev ter mešana skupina. Ta naša organizacija, ki jo je rodila sila razmer, je vsled zadržanja JSZ na nedeljskem občnem zboru soglasno sklenila, da se kot samostojno društvo včlani v »Zvezi združenih delavcev«.

Delavstvo, bodisi stavbinci ali pa kovinarji, člani naše krajevne »Strokovne organizacije delavcev«, se v polnosti zavedajo odločilnosti tega sklepa. Toda po vsem, kar smo zgoraj povedali in kar smo že v prejšnjih številkah poudarili, drugače biti ni moglo.

»Strokovna organizacija delavcev« ZZZ na Jesenicah stopa tako pred jeseniško javnost, zlasti pred jeseniško delavstvo z željo, da bi njeno težko odločitev prav razumeli in da bi jo v njenem delu za moralni in gospodarski procvit kraja, zlasti pa strokovno organiziranega katoliškega delavstva vsi zadosti podprli.

Komur je nezavisen katoliški pokret za dosledno borbena organizacijo pri srcu, kdor hoče konec napraviti dosedanjim nezdravim razmeram v naših vrstah, ta jo bo podprl po svojih močeh.

Zato možje in fantje, ki ste zares v naših katoliških vrstah zrastle in hočete, da te vrste zmagujejo, vstopite v »Strokovno organizacijo delavcev«, stavbinci v skupino stavbincev, kovinarji v skupino kovinarjev, drugi v mešano skupino!

Vsak zaveden delavec — katoličan mora biti naš član. Priglasite se lahko za vstop vsak delavnik od 8 do 12 in od 14 do 18 pri naši poslovni tajnici gđc. Stani Torkarjevi.

Razni oziri morajo odpasti. Kdor je zavedno naš, bo šel preko teh ozir in se bo včlanil, da bo konec nejasnih dni.

so se morali komunisti umakniti in utihniti. Niso pa prenehali delovati. Šli so na agitacijo od moža do moža ter s tem večali svoje vrste. Njihove organizacije obstojajo v sistemu trojk, to so po trije in trije; poznajo se le po trije med seboj. Navodila, katera taka trojka dobiva, zelo točno rešujejo.

Tudi pri nas na Jesenicah je komunizem razpredel svoje mreže. Vendar pa se ne more ukoreniniti, to pa radi kolikortoliko povoljnih razmer delavstva. Vendar obstojajo tudi komunistične trojke in treba je budno zasledovati njih delo.

Kje pa bi v zadnjem času lahko rekli, da je delo komunistov. Vzemimo na primer zadnjo delavsko stavko na Jesenicah in Javorniku. Ženske so zastavile vhod in delavcev niso pustile ven,

stavka se je začela. Večina delavcev ni vedela, zakaj štrajkajo. In kdo je vse to vodil? Lahko z mirno vestjo rečemo, da komunisti, ker predobro poznamo njih metode.

Res, vsak delavec se bo bojeval za svoje pravice in tudi naši možje in fantje so bili za odločno borbo. Radi tega pa še ne moremo reči, to je komunist, čeravno je vztrajal na tem, da se mora stavka držati, dokler niso vse stavljenе zahteve v celoti rešene. Znano pa je, da so komunistični agitatorji bili za zavlačevanje in da so spretno agitirali in ustvarjali med delavstvom razpoloženje, ki bi šlo v njihov račun.

Kot drugod, tako so tudi na Jesenicah poslali žene v prve vrste. Posebno dobre so za take slučaje noseče matere. Zakaj? Ako oblast malo bolj odločno nastopi in jo katera, posebno katera nosečih skupi, je to dober šlager za agitatorje. N. pr. žene so pretepli, ozirali se niso niti na noseče, z bajonetom so jo zabodli, najbrže bo umrla itd., in tako se je v resnici govorilo pri nas.

Komunistične trojke. To je zelo dober sistem organizacije radi tega, ker se člani med seboj ne poznajo. Ako namreč oblast pride komu na sled,

more dotični izdati samo dva člana, ker so mu ostali nepoznani. Nevarni so ti ljudje, ker jim ne moreš dokazati: »to si«. Budno pazimo, kaj se dogaja med nami in marsikaj bomo opazili in v tem spoznali delo komunistov. V najnovejšem času se Jeseničani lahko postavimo z novim delnim uspehom komunistov. To je takozvana enotna delavska fronta, drugod to imenujejo »ljudska fronta«. Videli smo pri zadnjih občinskih volitvah nastop te zmesi. Skuhala jo je komunistična kuhinja. Ime in pa gesla so privlačljiva, n. pr. svoboda združevanja, zaščita delavcev, za samostojno Slovenijo in nebroj takih šlagerjev, ki so preračunjeni na demagogijo in ki morajo vsakogar navdušiti. Če pa kdo nastopi proti, je izdajalec delavstva.

Več o komunizmu na Jesenicah ne vemo. Vemo, da je, poznamo njihovo delo in način njihovega dela, ne poznamo jih pa, kdo so ali vsaj dokazati jim ne moremo. Glavno je, da poznamo njihove ideje in cilje. V nas pa je, da proti njihovim teorijam postavimo svoje ideje in delo. Le s pomočjo obilnega dela in samozatajevanja nam bo uspelo, da bomo postali močan jez, ki bo zajezil komunizmu nadaljnje prodiranje med slovenskim ljudstvom.

## Včeraj je bilo, danes ni, jutri bo

Živimo v času, v katerem se dogodki tako rekoč prehitevajo: v enem letu več sprememb kot včasih v desetih in v desetih več kot nekdanj v celem stoletju.

Danes skoro ni človeka, vsaj med kulturnimi Slovenci ne, ki bi ne bral časopisa. Ako ne zmore dnevnika, se oskrbi s cenejšim popoldnevnikom in ako tudi tega ne, pa vsaj s tednikom. Časopisje pa nam prinaša vse, kar se dogaja po svetu, zlasti kako se narodi in države pripravljajo na novo vojno in se oborožujejo. Toda, koliko pa je čitateljev, ki bi si dogodke, in to zelo važne svetovne dogodke, tudi zapomnili. Danes čitamo nekaj, kar nas popolnoma osvoji, prihodnji mesec pa najbrž niti več ne vemo za to, ali vsaj ne, kdaj se je ta ali ona stvar pripetila, spremenila itd. Poglejmo, koliko je onih, kateri bi pomnili, kar hočemo v naslednjih vrsticah ponoviti.

Versajska mirovna pogodba, ki je bila podpisana na Vidov dan 1919, je Nemčijo ponižala do skrajnosti. Toda, naroda ni mogoče zatreti in streti. Zavezniki so zasedli Porenje in postopali z domačini kot s podjarmljenimi. Med Nemci je rasel odpor in ko je bilo okupacije konec, je narodna zavest z vso silo priklopela na dan. Nastalo pa je vprašanje, kako se otresti versajske sramote.

Italija je pokazala, kako. Socialni nemiri so sledili koncu vojne in pa nesposobne vlade. Stavke so si sledile, tovarne so zasedali komunisti, po ulicah so se vršili boji. Tedaj je Mussolini vkorakal v Rim, postal predsednik vlade ter ustanovil fašizem.

Avstrijski podanik, Adolf Hitler, bivši korporal v nemški armadi, je v novembru 1923 poskusil z revolucijo, katera mu sicer ni uspela in so njega samega zaprli, toda plaz narodnega socializma je bil sprožen.

Stalin je Trockega pregnal iz Sovjetije. 1928 je bila zamišljena petletka, boljševizem je jel graditi na gigantskem vojnem stroju.

Naciji so se povzpeli na površje; januarja 1933 je Hitler postal kancler. V istem mesecu je grof Uchida, japonski zunanji minister, objavil proklamacijo azijske Monroeove doktrine: Azijo Azijcem, pri čemer je seveda mislil Azijo Japoncem. Japonska je korakala na Kitajsko, usta-

novila mandžursko državo in zasedla pokrajino Jehol.

Princ Avgust Viljem, četrti sin bivšega cesarja Viljema, je izjavil, da je Hitler »dar božji Nemčiji«, kjer Hitler vodi, tam Hohenzolernci lahko sledijo. Nemčija je versajsko pogodbo trgala kos za kosom. Imela pa je strah pred Rusijo, ravno tako Japonska. Stalin pa si je pustil čas. Rusija še ni bila pripravljena. Petletka je rodila industrijo, še nedotaknjena zemlja je bila posejana, ženske so delale le skupno z moškimi in medtem, ko je milijone ljudi stradalo in umiralo od lakote, je država polnila svoja žitna skladišča kot — vojno rezervo.

Slavne Kruppove orožarne so se na podlagi versajske pogodbe morale pretvoriti v mirovno industrijo, sedaj pa so s polno paro zopet pričele vlivati kanone. Splošno je obveljalo geslo: Kanone prej kot pa maslo, maslo si poiščemo pri sosedih. Novačenje je zopet uvedeno, dečke od 10. do 14. leta že vadijo v rabi puške, strojnice in ročne granate. Vsako leto gre Hitlerjeva mladina 14 dni na orožne vaje, ki so takó naporne, da se mladina vrača popolnoma izčrpana, toda utrjena. In če tej mladini starši pripovedujejo o grozotah minule svetovne vojne, dobijo v odgovor: »Saj ne veste, kaj govorite.« Ob priliki šolskega slavlja v nekem nemškem mestu je šolska mladina nosila prapor, na katerem je stalo: »Mi smo rojeni, da umrjemo za Nemčijo.«

Italijanski fantiči pričenjajo s polvojaškimi vajami že z osmim letom. Isto je v Rusiji, kjer imajo najmočnejšo armado na svetu. Japonska se neprestano oborožuje, ves narod je vojaško organiziran, z enim očesom zre na Kitajsko, z drugim na Rusijo.

Angleži pa največ računajo na plinsko vojno. V njihovem načrtu je: vsaka hiša naj ima po en prostor varen pred plini in vsak državljan imej plinsko masko. En sam aeroplan nosi s seboj lahko tisoč užigalnih bomb, vsaka teh povzroči požar, zato so Angleži omogočili 200.000 mož močno armado pomožnih gasilcev. Britanci trdijo, da so zadnja leta zaostali v oboroževanju za drugimi državami in tako smo šele pred nekaj tedni brali, da je vlada dovolila neizmerno vsoto poldruge milijarde funtov za oboroževanje, kajti tako pravijo Angleži: »Zavarovati se mo-

plesne zabave, ki jih tam zares ni manjkalo. Mislimo, da ima vsaka stvar svoj čas; mislimo pa tudi, da naroda ples ne bo rešil, pa tudi podjetnika ne. Taka stvar ima vedno svoj zaključek, ki navadno ni vesel.

**Zahvalo** izreka Vincencijeve konferenca vsem dobrotnikom, ki so ji omogočili velikonočno obdaritev jeseniških siromašnih družin in poedincev. Konferenca je poiskala in z njihovo pomočjo obdarila nad 60 družin ter jim tako v praznovanje praznikov prinesla nekoliko veselja. Dobrotnikom Bog povrní.

**Slovo fantov vojakov**, ki jih je te dni odhajalo z Jesenic precejšnje število, je bilo v Krekovem domu v sredo 7. t. m. Lepo število zastavnih, zavednih katoliških fantov se je poslavljalo od svojih društvenih tovarišev in voditeljev. Ti vsakoletni poslovlilni večeri niso zgolj navada ali celo prilika za izmenjavo publih medsebojnih fraz, pač pa so jasen in neizpodbiten dokument tvorne skupnosti in tesne povezanosti članov pod skupno streho žarišča katoliške prosvete in kulture. Da je ta skupna vez katoliške mladine globoka in trajna, je jasno izpričal ta večer, poln bratovskega in stanovskega razumevanja, na katerem je manifestiral svetovni katoliški nazor iz grl krepkih fankov, iz besede slovenske, o kateri so bili vsi edini, da jo bodo ponesli povsod in jo prinesli nazaj lepo in čisto. — Duhovni vodja svetnik g. Kastelic jim je v izbranem in lepo zasnovanem govoru položil popotnico v srca, naj bodo krepki in neomajni v službi kralju in domovini ter naj se v nobeni priliki ne sramujejo pokazati, da so sinovi slovenske matere in otroci Kristusovi. Zakaj, kdor ljubi svojo mater, ljubi domovino in kdor je Kristusu zvest, je vdan tudi kralju. V kratkih, pristranskih besedah so se mu vojaki zahvalili za popotnico, tako tudi predsedniku g. Novšaku in predsedniku fantov g. Smoleju za tople besede in tovarišem društvenikom, ki so jim prišli podat roke z željo, da se skoro vrnejo pod streho skupnega doma zdravi in ponosni, jekleni borci za Resnico. Tudi mi želimo tovarišem vojakom vse dobro v tej težki službi in želimo jih skoraj videti v naših vrstah.

**Na obč. zboru I. del.** kons. društva je bil po večini izvoljen stari za-dežni odbor. Vodstvo zadruga je imelo v pretekli poslovni dobi mnogo brige in skrbi in pol-

ne roke dela, da to našo gospodarsko organizacijo kljub kritičnim časom obdrži na primerni višini. Mnogo teh skrbi in težav ji povzročajo tisti njeni člani, ki so že leta in leta v zaostanku s plačili za prejeto blago. Danes, ko je trgovskemu svetu možno delati le z gotovim denarjem, je nekaj stotisoč neplačanih terjatev za sicer tudi tako solidno zgradbo, kakor je zgradba našega konsuma, velika postavka. Naj bi se člani tega zavedali in skrbeli, kar je v njihovi moči, da bi bil tu vzoren red. Odbor za druge se zaveda, da tudi tekoča poslovna doba prinaša nove skrbi. Na Jesenicah se gradi točasno železničarski konsum, ki bo imel velike prednosti v prevoznih; obeta se pa tudi tovarniški, ki ima zopet druga sredstva, da prebivalstvo naveže nase. Treba bo zato velike iniciativnosti in iznajdljivosti tako našemu konsumu kakor jeseniškemu trgovstvu sploh, da se v konkurenčnem boju obdrži na trdnih tleh. Mi želimo našemu združenemu vodstvu kar najbolj srečno roko pri vodstvu poslov, saj je to v našo skupno korist.

**Materinski dan** na Hrušiči je imelo Dečje zavetišče Vincencijske konference. Kakor zadnjic na Jesenicah, tako je bila tudi ta predstava naših malčkov ljubka in zabavna. Mala dvorana prosvetnega društva je bila natrpano polna hvaležnega občinstva. Najbolj pa so bile vesele in na svoje korajžne malčke ponosne njihove mame, katerim so posvetili to prireditev.

**Novo kleparsko podjetje** je na Jesenicah otvoril g. Knific Franc, doma iz Bohinja. Podjetje je nastanjeno v prostorih gospodarskega poslopja g. Ignaca Moriča. Mlademu podjetniku želimo v naši sredi obilo uspeha.

## Z Dovjega

Poslovilni večer.

Prosvetno društvo je priredilo poslovilni večer fantom članom, ki odhajajo k vojakom. Ob tej priliki je imel tajnik naslednji govor na navzoče:

Dragi tovariši rekruti!

Prišel je čas, da morate tudi vi izvršiti svoje obveznosti napram državi. Razkropili vas bodo po veliki Jugoslaviji. Odsli boste na vse konce države, šli boste v »šolo življenja«. Šolo življenja pravim, kajti vsak fant šele pri vojakih spozna resničnost življenja. Šele tam se začne zavedati, da tudi

ramo v zraku in na kopnem, zagotoviti moramo državljanom mirno bit, obvarovati našo mladino in to za vsako ceno. Samo ena možnost nam je dana in sicer, da postanemo tako močni, da se ne bo nihče drznil napasti naš imperij.

Zanimivo je, kako Angleži, katere zlasti Nemci kratko nazivljejo »kramarji«, računajo, kaj bi se s tem denarjem, omenjeno poldrugo milijardo, dalo napraviti. Ako bi se razdelilo na enake dele, bi sleherni angleški podanik prejel 34 funtov ali približno 8000 dinarjev. Zgradili bi lahko ali 2.700.000 novih enodružinskih hiš ali 30.000 bolnišnic ali pa 50.000 novih šolskih poslopij. Vsi angleški šoloobvezni otroci pa bi

imeli lahko 27 let prosto prehrano ali pa bi vsaka družina dobila za 20.000 dinarjev novega pohištva s televizijskim, oziroma daljnoglednim aparatom vred. Toda ta denar mora iti v vojne namene.

Tako Angleži kot hladni računarji in trgovci.

Ali nismo imeli prav, ko smo uvodoma dejali, da smo vse te dogodke, ki so bili tu v bežnih vrsticah omenjeni, pozabili, prezrli in niti ne mislimo nanje, dasi so zelo važni.

Da, da, dandanes živimo hitro, jedrno in dogodki nas prehitevajo. Preteklost, ki še v nas živi, je prerastla sedanost in bližnjo bodočnost, jo bo pokopala, ne da bi se od nje česa naučila.

## Kaj vse čitamo

Časopisi so pred kratkim prinesli poročila, ki so tudi za jeseniško javno polje zanimiva in jih mi ponatiskujemo.

Časopis »Delavska fronta«, glasilo katoliških delavcev, ki izhaja v Mariboru, poroča: V »Neodvisnosti« čitamo, da so sledeči trije kurati ljudske fronte: kaplan Šmon, kaplan Lampred in župni upravitelj dr. Povše. Če mislijo, da bomo zaradi teh kuratov in nekaj advokatov šonali ljudsko fronto, se motijo! Delavci smo veseli, da smo se jih znebili! V ljudsko fronto so spadali od vsega početka, samo nam ni hotel tega nihče verjeti, dokler niso sami povedali.

**Eni in drugi.** »Delavska Pravica« je zapisala v velikonočni številki: »Zato je pri nas samo takrat vse narobe, kadar so »Slovenčevi« somišljeniki v opoziciji...« Vsekakor zanimiva je izjava o »Slovenčevih« somišljenikih. Saj krščanski socialisti tako radi poudarjajo, da se prištevajo k slovenski katoliški skupnosti in da nočejo iz nje. »Slovenec« velja za enkrat še vsem, ki se prištevajo h katoliški skupnosti, za skupen in glavni list. Če pišejo krščanski socialisti o »Slovenčevih« somišljenikih, to se pravi, da oni med nje ne spadajo, da ne spadajo torej v vrste katoliške skupnosti. Odkritost je vsekakor zelo na mestu. Bodo vsaj vedeli ljudje, s kom imajo opravka, kadar bodo prejeli vabila in pozive, naj pomagajo JSZ kot so prihajali pri zadnjih volitvah v Delavsko zbornico. Slovenska katoliška skupnost ob napadih krščanskih socialistov gotovo raste od zunaj in na znotraj.

**Rešetarjeva.** V »Slovenskem gospodarju« čitamo sledečo kratko novico: Naprej! Advokati in kurati so že einrikali v ljudsko fronto! Kar naprej fantje, kaj se skrivate za kiklo JSZ?

## „Zveza združenih delavcev“ na Jesenicah

V nedeljo popoldne je bil v mali dvorani Krekovega doma izredni občni zbor lansko leto ustanovljene »Strokovne organizacije delavcev«. Dvorana je bila polna zborovalcev. Predsednik Leskovec je otvoril občni zbor z edino točko dnevnega reda: sprememba pravil, ki je imela namen pravila krajevne organizacije prilagoditi pravilom centrale ZZD in formalno izvesti pristop ZZD.

Po podanih referatih o osnovah, na katerih mora sloneti prava katoliška delavska organizacija in delati v skupnosti z ostalimi delavnimi sloji naroda kot njegov sestavni del ter o vzrokih, ki so delavstvo in njegovo vodstvo tirali proč od JSZ in k ZZD, je tovariš Gasar predlagal potrebno spremembo pravil. Delavci so izvajanjem referentov z veliko pozornostjo in glasnim odobravanjem ter aplavdiranjem sledili. Po kratki in živahni debati je bil soglasno sprejet od vseh navzočih predlog za predlagano spre-

membo pravil in včlanjenje v Zvezo združenih delavcev.

Tako je ta centrala zastavila svoje delo v enem najvažnejših delavskih krajev, kar za isto vsekakor mnogo pomeni. Kolikor moremo sklepate po razpoloženju v vrstah starih delavskih borcev in mladih fantov, ki nanovo prihajajo v obrate jeseniške industrije, so za organizacijo tla ugodna. Številčno in tudi moralno bo njeno delo brezdvomno napredovalo.

Pri pomanjkanju prave, praktično delavne, načelno dosledne, samostojno borbene organizacije je prihod ZZD na Jesenice kakor topli dih pomladi, ki prinese nove rasti in novega življenja.

Jeseniški skupini ZZD, ki je s svojega občnega zbora poslala pozdrave gosp. knezoškofu dr. Rožmanu, narodnemu voditelju dr. Korošcu in centrali ZZD, želimo, da bi njeno delo spremljalo mnogo sonca in mnogo življenja.

# Stavbinski delavci

Prihajamo v pomlad in naše delo se pričinja, kolektivne pogodbe pa še nimamo. Kdaj bo sporazum? Hočemo biti poštene in zato povemo, da precejšen del krivde, da pogodba še ni pod streho, nosi oni del delavstva, pravzaprav njihovi voditelji, ki so s trapastim lepakom vso stvar zavlekli, in so organizirani pri marksistih. Zastopniki JSZ pa itak ne upajo samostojno voditi boj, kadar gre za delavsko stvar, vedno iščejo pomoči marksistov. Kar oni rečejo, to je tudi zanje merodajno. Da je temu tako, nam je nazorno pokazala stavka stavbincev na Jesenicah, ko niso niti v času stavke smatrali potrebno aktivno sodelovati, temveč so vse prepustili marksističnim »Führerjem«. Mi smo temu napravili konec in si ustanovili svojo organizacijo, katero bomo sami vodili in svoje pravice sami zastopali. Imamo svojo organizacijo stavbincev, ki smo jo morali radi zakonov in moči nekam naloniti, to je na eno izmed central delavskih organizacij v Ljubljani, ki so registrirane v Delavski zbornici. Izmed vseh pa nam je dala največ opore »Zveza združenih delavcev«. Njena odločnost za delavsko stvar in doslednost v načelnih zadevah nam je imponirala in smo iskali z njo stike. V razpravah nam je v močno oporo in se tudi edina najbolj močno poteguje za predloge jeseniškega delavstva, ki hoče biti enakopravno v Ljubljani. Nekateri od JSZ na Jesenicah hočejo biti naivni in nas razkropiti, toda žal mi smo skupaj in bomo ostali. Skrbijo najraje bolj za zapostavljene njihove člane v KID,

da ne bodo pri nas iskali pomoči. Mesto gostilniške debate, pojdite po pisarnah in delajte za svoje člane, nas pa pustite v miru! Če mislite, da nas boste pridobili z lažjo, se motite. Mi smo več sveta videli in ga tudi okusili kot pa kdo izmed vas, delo za delavske interese naj bo vaša briga in ne politika. Kdo je prešibak in kdo je dovolj močan, naj odloči zato merodajni zdravnik, ne pa voditelji od JSZ.

Razprave za novo pogodbo se sedaj vršijo naprej, zaključka pa še ni. Ena izmed najglavnejših naših zahtev je ta, da je jeseniški stavbinski delavec plačan tako, kakor v cenejšem kraju. Če je Ljubljana priznana za I. razred, potem so še bolj upravičeni to zahtevati jeseniški stavbinci. Vsak izgovor o dragih parcelah in ne vemo kaj še vse je samo prazno besedičenje. Kdor hoče zidati ali pa povečati svoje obrate, mora pristati na pogoje stavbenika. Ta pa mora računati na ceno delovne moči. Vsako zidanje v škodo gradbenega delavstva pa je s podjetniškega in delavskega interesa škodljivo. Mi na Jesenicah delamo, trpimo in imamo pravico predlagati in zahtevati vsaj tak zaslužek, ki ga ista firma daje drugje pod drugačnimi pogoji. Mi ne zahtevamo nič pretiranega, če hočemo to, kar ima Ljubljana. Pri nas je življenje dražje in gospodarji-podjetniki imajo močno sigurnega plačnika v precej ugodnih plačilnih pogojih. Zato gospodje okrog »Slograda«, ne zavlačujte naših zahtev in nam dajte, kar nam lahko daste brez škode za delo pri KID.

## Z Breznice

V 6. številki lista »Na mejah« smo poročali, da je banska uprava črtala iz občinskega proračuna 30.000 Din za fond graditve šole in odobrila le 10.000 Din. Radi tega in še dveh točk, ki jih je zavrnila banska uprava v ponovni pretres občinskemu odboru, se je vršila dne 29. marca občinska seja, na kateri je odbor znižal občinske doklade na neposredne davke od 75% na 60%. Ostali dve točki, ki se tičeta popravila cest in plače organistu, pa na efektu nista nič spremenjeni, ker se je postavka samo imensko razdelila in spremenila, vsota pa je ostala ista. Pripomniti pa moramo tudi, da se je davčna osnova v proračunu za leto 1937-38 znižala za našo občino od Din 96.913,—, kakor je bila za leto 1936-37, na Din 90.776,— in je nižja za Din 6.137. Znižala pa se je tudi trošarina na neke vrste pijač za Din 3000. Nasprotno pa je občinski odbor zvišal plače občinskemu delovodju, kakor smo že poročali v 6. številki, občinskemu slugi in mesogledniku. S tem je pokazal odbor svoj socialni čut. Zvišala se je plača tudi tistemu, ki je proti sedanjemu občinskemu odboru vodil hudo borbo in se še ni prav dosti poboljšal. Gotovo se ne zaveda, da ga ima občina v službi samo radi usmiljenja. Prejšnji občinski možje z našimi ljudmi niso tako postopali, če pomislimo, da so zapodili od dela človeka, ki je volil našo listo in to takoj drugi dan po občinskih volitvah. Sedanji občinski odbor pa je pokazal tako glede občinskih dajatev, ki so se znatno znižale, in prejemkov občinskih ustžbencev, ki so se zvišali, veliko delo in napredek v našem občinskem gospodarstvu.

Naša občina je pred kratkim prejela od banske uprave iz **bednostnega fonda večjo vsoto denarja** za najpotrebnejše občane. Delazmožni morajo odslužiti z delom, ki jim ga oddeli za to postavljeni posebni odbor. Prepričani smo, da bo odbor pravično in socialno razdelil tako, da ne bo nihče upravičenih zapostavljen, kakor se je včasih dogajalo.

Naši nasprotniki se najbolj odlikujejo z ovadustvom. Ne morejo se odvaditi svojega ovaduškega poklica, ki so si ga pridobili v času prejšnjega režima. Ali res nimate drugega dela, kakor da denuncirate ljudi, ki niso ničesar drugega zakrivali, kakor samo to, da so naši pristaši. Vzemite v roko metlo in pometajte pred svojimi pragji, saj imate vse polno smeti. Ovadustvo je grdobija, če se ovaduh podpiše, če si pa tega ne upa, je pa še večja. Zato ne spravljajte naše lepe fare s svojimi grdobijami ob dobro ime, ker se že celo državni organi, ki imajo mnogo

dela s takimi nečastnimi dejanji, jezijo in pripovedujejo, da se taki slučajni ne dogajajo v nobeni drugi občini. V zadnjem času je bilo vloženih okrog 15 anonimnih ovadb na razne državne naslove in niti v enem slučaju ni bilo dokazov. Še celo **komuniste** so videli v naših vrstah, tako da so prišli neko jutro navsezgodaj iz Ljubljane tajni policisti in nekaterim našim ljudem preiskali stanovanja. Pri nobenem niso našli niti najmanjšega dokaza, da bi propagiral za komunizem. Mi pa nismo nobenega ovadili, čeprav so na naših shodih nekateri nasprotniki vpili: »Živijo Moskva! Volite Moskvo! Volite Bizjaka!« Sreskemu načelstvu je bila poslana kolekovana anonimna ovadba za našo občinsko pisarno, da je nehygienična, ker je poleg »kravja štala, gnoj in gnojnice«. Celo za tujski promet se bojijo, da bi s tem ne bil okužen. Naša občina je kmečka in zato ni nobena pogreška, če je tudi občinska pisarna poleg kravjega hleva, ki že s tem predstavlja občino, da je kmečka, in tudi tujcem bo gotovo všeč, ko bodo hodili po opravkih v pisarno in tam videli lepo kmečko poslopje, na katerem visi cela vrsta pristnih gorenjskih nageljnov. Vonj nageljnov pa bo popolnoma zadušil »smrad gnojnice« in tako bo ostal volk sit in koza cela. Gnoja in gnojnice pa je nedaleč proč vse polno. V ovadbi se bojijo tudi za zdravje našega občinskega delovodje, kar smo se najbolj začudili. Sprašujemo se, od kod naenkrat tako velika skrb za občinskega delovodjo? Saj je bila vendar pred kratkim tako huda javna kritika, ko se mu je plača povišala. Čez par let se bo gotovo popravljala šola in takrat bo občinski odbor moral gledati, da bo tam tudi občina dobila svoj prostor za pisarno. Potem pa ne boste zabavljali čez »gnojnice in gnoj«, pač pa spet za kaj drugega. Za drugič pa prosimo, da imejte toliko korajže in se na ovadbe podpisujte, da se bomo še lažje pogovorili.

Pa še nekaj drugega nas kazi v naši fari in sicer **postajanje med sv. mašo pred cerkvijo**. Ta grda navada se kar ne more odpraviti. Vse polno frkolinov pa tudi nekaj odraslih mož je vedno pred cerkvijo. Upamo pa na sedanji sv. misijon, da se ta rana zaceli in če še to ne bo pomagalo, bomo pač morali naprositi oblast, da napravi po še veljavnih uredbah red.

V 6. številki lista »Na mejah« smo tudi sporočili, da je Vincencijeva konferenca sklenila prirediti **zbirati fond za graditev ubožne farne hiše** za stanovanje ubožcev. Vsled tega bodo delovni člani prihodnji teden, t. j. od 18. do 25. t. m. pobirali prostovoljne pri-

on nekaj pomeni v narodu — v državi. Tam boste začeli šele ceniti civilno življenje, tam boste spoznali, kaj vam je dom, mati, prijatelji, društvo. Tam boste šele čutili ono vez, ki vas je tu vezala na društvo. Greste od nas in sicer za nekaj mesecev. Toda kaj rado se zgodi, da se povrnejo fantje od vojakov in često tam pozabijo, da so slovenskih mater sinovi! Zgodi se tudi, da pozabijo na svojega Boga.

Fantje, danes, ko jemljemo slovo, se vam zahvaljujemo v imenu društva za ves vaš trud in za vašo požrtvovalnost. Hvala vam za vse in Bog vam plačaj! Tam v daljnem kraju ne pozabite na nas! Ne pozabite, da ste Slovenci, člani naroda, ki je sicer majhen, a ima lepo zgodovino za seboj. Povsod in vsikdar ostanite Slovenci! Povsod in vsikdar katoliški fantje. Pojdite in pridobite si moči, okrepite si voljo, da boste potem zmogli boj za narod in narodne svetinje. Ko se vrnete, upamo, da zopet pridrete med nas, da zopet skupno nadaljujemo delo za naše katoliške ideje, da se skupno borimo za slovensko kršč. fronto.

Želimo vam vse najboljše tam v novi službi, ostanite naši! Vrnite se k nam katoliški Slovenci!

Fantje so odšli z obljubo, ostati zvesti našim in svojim idealom z zavestjo, da niso osamljeni, ampak da jih spremlja s svojimi vezmi celokupno društveno članstvo. Bog z vami, fantje, in na veselo svidenje!

**Fare in kraji v Radovljiskem okraju, dopisujte v list „Na Mejah“**

## Domače hijene

Četudi vreme ni naklonjeno in se skoraj trdovratno drži kakor je bilo na dan 40 mučenec, vseeno — pomlad je tu, pomlad cvetoča, pomlad zelena, najlepši čas leta. Po vrtovih je že pognalo, gredice že dobivajo pestro barvo, cvetja in zelenja bo v nekaj dneh, kamorkoli se bo človek ozrl. Tudi po božjih njivah bo v kratkem vzbrstelo, pokopališče bo postalo prijaznejše kot pa v zimskem času in ljubeče roke svojecev bodo njim, ki spe večno spanje pod gomilami, okrasile.

Pa se najdejo ljudje, ki, komaj zaslužijo to ime, ki ne trpe okrašenih zadnjih bivališč preminulih in jih morajo v svoji nerazumljivi brezvestnosti skruniti, eve-

tlíce poteptati, izruvat in drugim presajati košati nagelj, odtrgati vrtnico ter si jo zatakni v gumbnico. Da, da, resnica je to, nič ni pretirano in že ponovno so bila taka početja predmet javne graje, tudi s cerkvene prižnice se je že svarilo in prosilo obiskovalce pokopališča, naj pazijo na takšne pokopališke hijene. Saj, ako to stvar premislimo, je takšno dejanje naravnost rop mrtvih.

Ni lahka stvar skrunilca groba izslediti, pa naj bo na pokopališču še toliko obiskovalcev. Vsakdo se pač sklanja nad grobom, uravnava, grebe, ravno tako pa tudi tat. V ugodnem trenutku opravi svoj umazani posel.

Teško je sicer verjeti, da se najdejo ljudje, ki tako padejo, a žal, tudi pri nas nismo brez teh.

**Oddam v najem s prvim majem** enodružinsko hišo, Jadranska 3. Gospodarič, meščanska šola.

**Zemljišče za letovišče**, njive in travniki v ravnini, 28.000 m<sup>2</sup>, ob drž. cesti med Mojstrano in Kranjsko goro ugodno naprodaj skupaj ali v manjših parcelah. Informacije pri upravi lista »Na mejah«, Jesenice. Večino plačila prevzem hipoteke.

spevke po hišah. Prosimo vas, da omečate srca in darujete po svojih močeh za to prepotrebno hišo.

**Krajevna organizacija JRZ** vabi vse člane in tiste, kateri so volili ob zadnjih občinskih volitvah Finžgarja, da se udeležijo **občnega zbora** v Prosvetnem domu, ki bo v nedeljo, dne 2. maja ob 3. uri popoldne. Občinski odborniki bodo tudi poročali o občinskem gospodarstvu. Zato se udeležite polnoštevilno!

**Dekliški gospodinjski tečaj** bo zaključen v nedeljo, dne 25. t. m. Ta dan bo razstava v Prosvetnem domu od jutra do večera. Pričakovati je obilo udeležbo.

Dne 2. maja pa bo naše prosvetno društvo uprizorilo vojno dramo »Hrepenenje po materi«. — Igra predstavlja trpljenje vojakov v svetovni vojni, predvsem Slovenca, ki je poslednjikrat želel videti svojo mater in domačo slovensko zemljo — a se mu ni posrečilo, ker mu je krogla pretrgala nit življenja. — Igra bo ponovljena na praznik Vnebohoda ob 5 popoldne in mogoče še v nedeljo, dne 9. maja ob 8. uri zvečer. Za igro je veliko zanimanje, zato si vstopnice pravočasno preskrbite. Na popoldansko prireditev opozarjamo okoličane, da se udeležijo v čimvečjem številu.

**Za materinski dan** so naši malčki na belo nedeljo popoldne povabili svoje mame pa tudi drugo občinstvo v naš Prosvetni dom. Občinstvo je napolnilo veliko dvorano. Na sporedu so bile lepe deklamacije naših najmlajših, igrice »Pavelčkova piščalka« in nekaj pesmic, ki nam jih je prav lepo zapel mladinski zbor. Vsa prireditev je bila izvedena kar najlepše in brezhibno, za kar se moramo zahvaliti našemu g. šolskemu upravitelju in gđc. Čibejevi, učiteljici iz Lesc, ki sta se res dolgo in požrtvovalno trudila, da je predstava, s katero so se otroci oddolžili svojim skrbnim mamicam, potekla nad vse pričakovanje dobro, tako da niso bile zadovoljne samo mame, ki so s solzami veselja v očeh zasledovale prireditev, ampak sploh vse občinstvo, ki je pokazalo svoje priznanje z navdušenim ploskanjem.

## Več higiene

Eno izmed najvažnejših, če ne sploh najvažnejše živilo, ki prihaja na Jesenice iz bližnje in daljne okolice, je brez dvoma mleko. Od vsepovsod ga dovažajo, z vozovi, avtomobili in vlaki.

Ne mislimo tu načeti vprašanje, kakšne kakovosti je dostikrat to, zlasti za mladino tako važno

hranivo, dasi bi se tudi o tem dalo mnogo napisati in poklicati v spomin razne mlečne kontrole, ki so se vršile in pri katerih se je ugotovilo marsikatero nerednost — v škodo konsumenta seveda.

Nekaj drugega je, kar hočemo tu povedati in čemur bo gotovo vsakdo pritrdil. Ako greš v zgodnjih jutranjih urah, zlasti v adventu ali postnem času, ko je do šeste ure in še dlje temno, tedaj vidiš, da stoje posode za mleko ob kostanjih jeseniškega drevo reda, po kotih hiš, na pragih, skratka, povsod tam, kjer čez dan psi, ponoči pa mačja zalega odlaga svoje iztrebke.

Morda bo kdo rekel, da je na zunanji strani posoda lahko kakršnakoli hoče. Prav, komur je tako prav. Ali včasih se pa te posode vendarle tudi umijejo in očistijo v skupni kopelji in takrat ta nesnaga zaide tudi v notranjost posode. Vsakdo pa, ki ima količkaj čuta za snago, bo zahteval, da je tudi na zunaj posoda, ki vsebuje tako važno živilo, kot je mleko, snažna. Z nekoliko dobre volje in vsaj malo čuta za higieno se da tudi ta veliki nedostatek odpraviti. Upamo, da bodo te dobronamerne besede zadoščale.

## Prejeli smo in priobčujemo

V »Delavski pravici« z dne 8. aprila, pod člankom »Bodimo objektivni« napada pisec članka, ki je šel po datum z Jesenic na Javornik, med drugim tudi mene, kot prvega zastopnika ZZD pri pogajanjih za kol. pogodbo s KID, češ, da naj delavstvo sodi, če spadajo taki ljudje na taka mesta, ki so dvojni ali še celo trojni zaslužkarji. Temu odgovarjam samo to, če bi bil on z družino 4 leta brezposeln, kakor sem bil jaz, delo pri KID dobil šele konec meseca avgusta lanskega leta in če bi ga poleg tega še čakala vojaška suknja, bi kaj takega gotovo ne pisal. Najbrže pa on zasluži toliko, kot jaz in moja žena oba skupaj. Svetujem mu, naj se drugič o vseh takih slučajih prej natančno informira, da v resnici ne bo pretiraval.

Anderle Karel.

Ceneno in dobro prehrano, vina na debelo in drobno dobite in kupite najugodneje v

**LJUDSKI  
KUHINJI**

**JESENICE  
KREKOV DOM**

## Za elektriko

Vam nudi vse najugodnejše

**Jože Markež**

Jesenice, telefon št. 605

## Kleparstvo

Vljudno se priporoča za vsa v kleparsko stroko spadajoča dela. Postrežba solidna.

## Knific Franc

## Justin Vlado

Jesenice — Skladiščna št. 4

Tapetnik

izdelnje po najnižji ceni: kauče, fotelje, otomane, modroce in vsa tapetniška dela

## Hranilnica in posojilnica na Jesenicah

obrestuje vse vloge  
do najvišje v zakonih  
določene meje.  
Nove vloge izplačuje  
vedno promptno.